

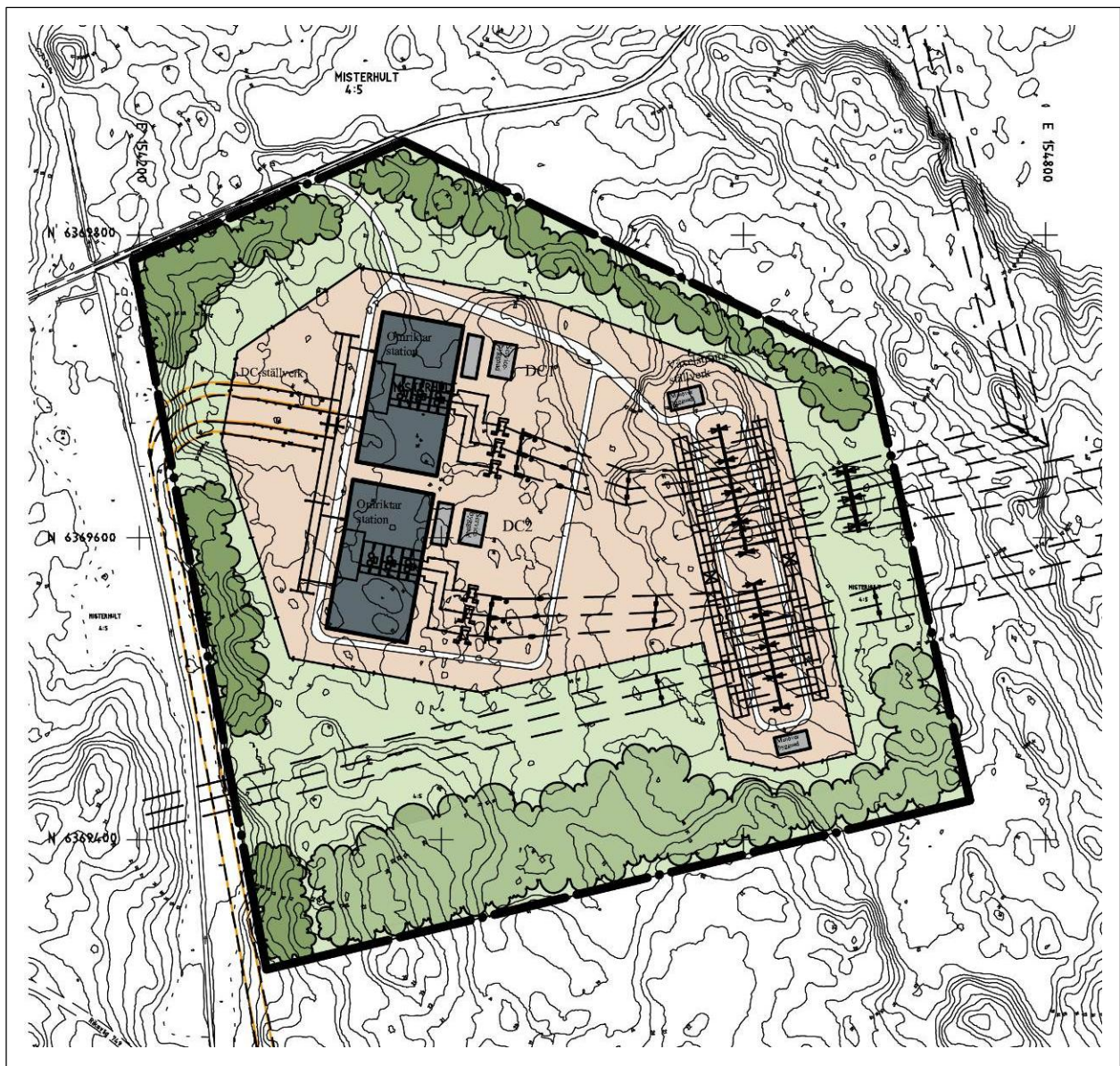
Uppdragsbeslut	2012-05-23
Samrådsbeslut	2012-05-23
Granskningsbeslut	2013-05-14
Antagande	2013-11-25
Laga kraft	2013-12-30

Detaljplan för del av Misterhult 4:5

Misterhult, Oskarshamns kommun

Upprättad av Norconsult AB i februari 2013, reviderad i april 2013

PLANBESKRIVNING

Handlingar

Detaljplanen omfattar:

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning med genomförandebeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Behovsbedömning
- Samrådsredogörelse
- Utlåtande efter granskning

Utredningar:

- PM Markundersökning och massbalans, del av Misterhult 4:5, Oskarshamn, Tyréns, 2011-11-23
- Naturvärdesinventering av landmiljöer och vattendrag Gotland & Oskarshamn, Enetjärn natur AB, juni 2012
- Utredning, inventering och bedömning av fågellivet vid Gästern, Enetjärn natur AB, 2012-08-08
- Bullerutredning, ÅF-Infrastructure AB, 2012-10-12
- UV rapport 2012:92, Kulturhistoriskt planeringsunderlag, Riksantikvarieämbetet Arkeologiska uppdragsverksamheten
- Hydrogeologisk inventering, Cowi 2012-11-19

Bakgrund

Svenska Kraftnät är ett statligt affärsverk med uppgift att förvalta Sveriges stamnät för elkraft och har systemansvaret för den svenska elförsörjningen. Kortsiktigt innebär detta ansvar att upprätthålla balansen i elsystemet mellan den el som produceras och den el som konsumeras samt att se till att elsystemets anläggningar samverkar driftsäkert. På lång sikt innebär detta ansvar att Svenska Kraftnät arbetar för att förstärka och underhålla stamnätet för att öka driftsäkerheten och överföringskapaciteten.

Region Gotlands målsättning är att en omfattande utbyggnad av vindkraft skall kunna ske på ön. Det gotländska elnätet och de befintliga elförbindelserna mellan Gotland och fastlandet är anpassade och dimensionerade efter dagens elproduktion och förbrukning. Den planerade utbyggnaden av ny elproduktion på Gotland kommer att leda till ett stort energiöverskott på ön, varför både en utökad exportkapacitet till fastlandet och omfattande nätförstärkningar på Gotland kommer att krävas.

Svenska Kraftnät avser att bygga ut en stamnätsförbindelse mellan Gotland och fastlandet och på så vis möjliggöra den planerade storskaliga utbyggnaden av vindkraft på Gotland samt för att ansluta det gotländska elnätet till stamnätet. Förbindelsen kommer att utföras med två parallella förband med likströmskablar i samma schakt (inga luftledningarna är aktuella). Till havs kommer dessa att utföras som sjökabel och på land som markförlagd

kabel. Fortsättningsvis benämns kablarna i singular i planbeskrivningen ("kabeln").

För att koppla samman elförbindelsen med stamnätet samt med det lokala elnätet på Gotland krävs att två nya stamnätsstationer anläggs, en på Gotland och en på fastlandet. Svenska Kraftnät har, efter utredningsarbete i flera steg, bedömt att ett stationsläge söder om Misterhult är en lämplig lokalisering för stamnätsstationen på fastlandet.

Markanvändningen för de båda stamnätsstationerna regleras med detaljplaner medan läget och sträckningar för elkablarna mellan dessa provas i ett särskilt koncessionsärende.

Planens syfte

Detaljplanen syftar till att ge möjlighet till utbyggnad av en stamnätsstation där likström omvandlas till växelström och vice versa. Stationen är en del av planerad stamnätsutbyggnad till Gotland. Utbyggnaden utgör en förutsättning för att det gotländska elnätet skall kunna anslutas till det svenska stamnätet samt att en storskalig utbyggnad av vindkraft skall kunna ske på Gotland.

Läge och areal	Planområdet omfattar omkring 21 ha och är beläget ca 2 km sydost om Misterhults samhälle.
Markägarförhållanden	Stationen kommer att vara belägen inom fastigheten Misterhult 4:5. Svenska Kraftnät har förvärvat en del av fastigheten för stationsändamålet.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan	Översiktsplan 2000 för Oskarhamns kommun (antagen 2003-03-10) redovisar inga särskilda intressen eller ställningstagande för planområdet. Beträffande elektromagnetiska fält ger översiktsplanen följande avståndsrekommendationer till kraftledningar: Byggnader och anläggningar där människor eller djur kommer att vistas lokaliseras med hänsyn till risker med kraftledningar. Skyddsavstånd för kraftledningar: • 400 kV ledning 200 m • 220 kV ledning 100 m • 130 kV ledning 75 m
Detaljplaner	Området är inte tidigare detaljplanelagt.
Planförfarande	Detaljplanen tas fram genom normalt planförfarande i enlighet med PBL (2010:900) 5 kap.
Planprogram	Ett planprogram bedöms inte nödvändigt. Läget för stamnätsstationen har utretts och samråts i samband med koncessionsansökan för kabelförbindelsen.
Riksintressen	Inga riksintressen finns redovisade inom planområdet. Cirka 1 km sydost om planområdet ligger ett område som utgör riksintresse för slutförvaring av kärnbränsle och –avfall.
Strandskydd	Planen berör inget strandskydd.
Behovsbedömning	Samhällsbyggnadskontoret har gjort bedömningen att ett genomförande av detaljplanen inte antas medföra någon betydande miljöpåverkan enligt MKB-förordningens tredje och fjärde bilaga samt enligt 4 kap 34§ Plan- och bygglagen. Till grund för ställningstagandet ligger genomförda utredningar. Samråd har hållits med Länsstyrelsen som delar kommunens bedömning. Någon miljöbedömning med separat miljökonsekvensbeskrivning bedöms därför inte nödvändig.

Miljö och hälsa	Planens genomförande bedöms inte påverka människors hälsa. Utbyggnaden av stationen innebär att vissa lokala naturvärden inom planområdet kommer att försvinna. Omkring 200 meter öster om planområdet ligger sjön Gästern. Fågellivet i sjön bedöms inte störas av verksamheten. 300 meter nordväst om planområdet finns ett planerat naturreservat, Späckemåla. Detta bedöms inte heller påverkas negativt av den planerade stationen.
För barns bästa	Enligt beslut i kommunfullmäktige 2007-03-12 skall ”alla barn och unga ha rätt att leva och utvecklas i ett säkert och tryggt Oskarshamn”. Som en del i att uppnå detta har en checklista tagits fram som ska genomarbetas i samband med planändren. Planområdet ligger inte i direkt anslutning till någon bostadsbebyggelse. Utbyggnaden bedöms inte medföra några negativa konsekvenser från ett barnperspektiv.

FÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRÄNDRINGAR

Bebyggelseområden

Bostäder	Området ligger ca 750-800 meter från närmaste bebyggelse vid Späckemåla. Avståndet till byn Mederhult är ca 1,3 km och till Misterhult ca 1,8 km.
----------	---

Tekniska anläggningar	Inom planområdet lämnas möjlighet att uppföra två omriktarstationer till vilka stamnätsförbindelsen mellan Gotland och fastlandet kommer att kopplas. Den inkommande strömmen omvandlas i omriktarstationerna från likström till växelström och vice versa. Genom styrning av likspänning i en omriktarstation kan elenergin styras i valfri riktning. Omriktarstationerna består av två större byggnader, vilka kommer att vara belägna i områdets västra del. Vilken storlek byggnaderna kommer att få beror på vilken leverantör som kommer att upphandlas. De maximala måtten som kan bli aktuella är 100 x 55 meter med en högsta höjd av 20 meter. I anslutning till varje omriktarstation kommer en service- och kontrollbyggnad att uppföras. I anslutning till dessa uppförs även en byggnad för dislaggregat. Från omriktarstationerna leds strömmen vidare till ett 400 kV ställverk till vilket befintlig 400 kV luftledning mellan Kimstad och Simpevarp ansluts. Utbyggnad planeras även av en ny 400 kV luftledning från Simpevarp till Barkeryd norr om Nässjö, vilken kommer att anslutas till ställverket. Skydds- och kontrollutrustning som krävs för övervakning av ställverket och ledningarna
-----------------------	---

placeras antingen i service- och kontrollbyggnaderna eller i separata manöverbyggnader.

Den exakta utformningen av stamnätsstationen kommer att studeras vidare i samband med fortsatt projektering. Den illustrerade utformningen utgör en preliminär disposition. Kabeln med likström från Gotland kommer att ansluta till området från väster, vilket innebär att omriktarstationerna placeras i områdets västra del. Ställverket kommer på motsvarande sätt att placeras i områdets östra del i anslutning till 400 kV ledningen. Marken kring omriktarstationer och ställverk kommer av säkerhetsmässiga skäl att stängslas in. Det instängslade området kommer att utgöra ca 12 ha av planområdets ca 21 ha.

Exempel på 400 kV AC ställverk

Planens riktlinjer

Planförslaget innebär att området omvandlas från skogsproduktionsmark till ett verksamhetsområde där stamnätsstationen kommer att uppföras. Inom området får byggnader uppföras inom högst 30 % av ytan. Härutöver medges tekniska anläggningar såsom ställverk mm. Högsta byggnadshöjd för byggnader är 20 meter.

Läge och sträckningar för de luftledningar samt den markkabel som kommer att anslutas till stamnätsstationen regleras inte i detaljplanen. Detta prövas i ett särskilt koncessionsärende.

Gestaltning

Omriktarstationerna är storskaliga byggnader. Även om dessa endast kommer att kunna ses och upplevas i direkt anslutning till stationsområdet är det angeläget att byggnaderna får en omsorgsfull gestaltning anpassad till platsens läge och förutsättningar.

Planens riktlinjer

Det exakta utseendet på områdets byggnader kommer att fastställas först efter upphandling och i samband med bygglov. Nedanstående principer skall vara vägledande för utformningen.

Omriktarstationernas fasader bör utformas så att de ger ett lugnt och harmoniskt intryck samt ges en variation som bryter ner byggnadernas skala. Stationsområdet ligger något avsides och är inte känsligt ur landskapsbildssynpunkt. Relativt få människor kommer att passera byggnaderna och uppleva dessa. En mera spektakulär utformning bedöms inte vara motiverad på denna plats.

För att minska stationernas storskaliga intryck skall fasaderna delas in i vertikala sektioner av varierande bredd såsom principritning på sidan 8 redovisar. Färgsättningen sker med olika gröna kulörer som inte kontrasterar i allt för hög grad mot den omgivande naturen. Den gröna färgen ger de tekniska byggnaderna en mjuk och lugn framtoning, men behöver inte nödvändigtvis vara ur skogens egen gröna palett. Skarvplåtarna mellan sektionerna ges en mörk färgton. De smala vertikala fälten som skarvarna bildar ger associationer till trädstammar och omgivande natur.

För ett gott slutresultat är det viktigt att kulörsättningen stäms av mot material och färgprover innan tillverkning. Kulör och färgprover bör dessutom tas fram och stämmas av på plats innan den slutliga kulören och gråskalan (färgens svarthet) läggs fast. Även färgen/ytskiktets glansvärde är av stor betydelse för hur kulören och slutligen byggnaden kommer att uppfattas i landskapet. Med tanke på omriktarstationernas storlek är det även av stor vikt att fasaderna inte är blanka och sprider reflexer i omgivningen, beroende på var solen står.

Principerna för färgsättningen av omriktarstationerna regleras med planbestämmelse. Bestämmelsen ger utrymme för att pröva den exakta kulörsättningen inom vissa angivna ramar.

Planbestämmelse:

Fasad till byggnad högre än 10 meter skall färgsättas enligt följande (samtliga angivna värden relaterar till NCS färgsystem):

Fasadsektioner skall utföras med en variation av 3 kulörer. Samtliga kulörer skall ha samma nyans på NCS-skalan, men varieras genom skillnad i gråskala. Svartheten skall ligga mellan 30-60 och varieras i tre steg med 10 enheters skillnad mellan stegen. Nyansen skall ligga inom intervallet

G55Y-G85Y. Nyansernas intensitet skall vara mellan 15-25. Glansvärdet skall vara 7.

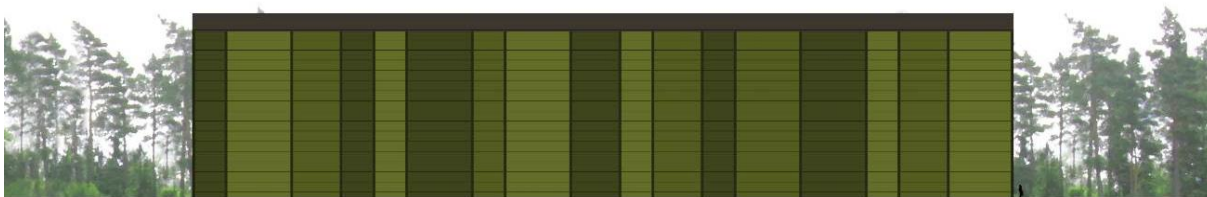
Takfot och skarvar skall utföras med samma nyans som fasadsektionerna men svartheten skall vara 10 enheter mörkare än den mörkaste fasadsektionen. Glansvärde 7.

Principritning och fotomontage har utformats med följande färger som grund:

Fasadsektioner: NCS S 6020-G70Y
 NCS S 5020-G70Y
 NCS S 4020-G70Y

Skarvar: NCS S 7020-G70Y

Färgsättningen av områdets lägre byggnader kan väljas mera fritt, men bör väljas så att området som helhet får en samstämmig och välavvägd gestaltning.

Principritning: Fasad omriktarstation

Fotomontage: Omriktarstationerna sedda från vägen norr om området.

Landskapsbild

Stationsområdet är beläget i ett skogslandskap med relativt flack terräng med mindre höjdparter. Magra hållmarkstallskogar utgör den dominerande naturtypen med inslag av lövträd. Direkt väster

om planområdet ligger en långsträckt betesmark och något öster om området ligger sjön Gästern. I övrigt finns inga öppna marker i anslutning till stationsområdet mot vilka anläggningen kan vara exponerad utan denna omsluts helt av omgivande skogsmarker. Den över lag flacka terrängen innebär även att det inte finns några högre höjder eller andra utsiktspunkter i omgivningen från vilken anläggningen kommer att synas.

Det stora avståndet till samhället Misterhult och övrig bebyggelse gör att anläggningen inte kommer att vara synlig från några bostäder. Mindre höjdparter i kombination med uppväxt skog skymmer sikten i riktning mot stationen.

Naturmarken som idag omger området består av en mosaik av ytor med skog av varierande ålder och höjd. I omgivningarna finns såväl föryngringsytor och partier med fullvuxen skog. Vid ett rationellt skogsbruk kommer delar av skogen även i framtiden med vissa mellanrum huggas ner och ersättas av nyplanterad skog. Avståndet till angränsande bostäder gör dock att det med stor sannolikhet alltid kommer att finnas mellanliggande skogspartier som kommer att skymma anläggningen.

Fotomontage: Omriktarstationerna sett från betesmarken nordväst om planområdet.

I närområdet kommer stamnätsstationen främst vara synlig från vägen som leder fram till anläggningen och vidare mot Gästern. Skogsmark som bevaras inom planområdets utkanter kommer att skymma sikten mot omriktarstationerna från vägen, med byggnaderna kommer att kunna skymtas mellan trädstammar. I anslutning till den skogsgata som bildas för den inkommande likströmskabeln öppnas det upp ett siktstråk mot betesmarken, vilket gör att omriktarstationerna kommer att vara exponerade mot

detta håll. Detta gäller även för den nya kraftledningsgatan i områdets södra del.

Planens riktlinjer

Stationen är placerad i ett område utan några särskilt utpekade landskapsvärden. Den omgivande skogsmarken innebär att det i anslutning till planområdet inte finns några områden som är särskilt känsliga ur landskapsbildssynpunkt och där anläggningen skulle innebära en negativ inverkan på landskapsbilden. Avståndet till befintlig bebyggelse innebär att anläggningen inte kommer att vara synlig från angränsande samhällen och enstaka bostäder.

Närmast tillfartsvägen till området föreskrivs att det skall finnas en zon med naturmark. Inom denna bevaras befintlig trädvegetation, med undantag för anläggandet av infartsvägen till stationen. Med hänsyn till naturmarkens beskaffenhet kommer vegetationen inte bilda en tät skärm utan områdets byggnader kommer att vara synliga mellan trädens stammar. Syftet med zonen är inte att dölja byggnaderna, men att minska deras exponering mot vägen.

Utmed den västra plangränsen föreskrivs att naturmarken i huvudsak skall bevaras, vilket minskar anläggningens exponering mot den angränsande betesmarken.

Vid Gästern finns en utkiksplats för fågelskådare. Stationsområdets byggnader kommer inte att vara synlig från denna, utan mellanliggande skog och höjdparter kommer att skymma anläggningen.

400 kV ledningen mellan Kimstad och Simpevarp sträcker sig idag över Gästern. Vid anslutningen av ledningen till stationsområdet kommer denna att brytas upp och de nya anslutningarna kommer att dras så att de inte längre passerar över Gästern. Detta är positivt ur landskapssynpunkt, eftersom luftledningar inte längre kommer att störa den direkta upplevelsen av Gästern som naturmiljö. Befintlig 130 kV ledning som passerar över Gästern kommer dock att finnas kvar.

En ny 400 kV ledning planeras mellan Simpevarp och Barkeryd. Denna kommer att ansluta till ställverket i områdets södra del. Störst inverkan på landskapsbilden får denna ledning i anslutning till betesmarken väster om planområdet.

Vy från utkiksplatsen vid Gästern där konturena av omriktarstationerna har ritats in.

Natur

Mark och vegetation

Planområdet utgörs av en småbruten terräng med hållmark och bergsknallar samt mellanliggande sänkor. Områdets dalgångar och höjdryggar sträcker sig i huvudsak i nord-sydlig riktning.

Hållmarker inom planområdet

Idag används området nästan uteslutande till skogsproduktion, trots att stor del av marken består av mager hållmark. Ungskog och gallrings skog dominerar, men den brutna och kuperade hållmarken gör bestånden heterogena med avsaknad av tydliga beståndsgränser.

I planområdets centrala delar finns ett äldre tallbestånd av senvuxna tallar (>100 år) med små fattigmyrar insprängda mellan hållarna. Denna del bedöms ha höga naturvärden knutna till hållmarkstallskog/myrmosaik med inslag av äldre träd och myrar med naturlig hydrologi och vegetation.

Sluttning i områdets västra del med ekar.

Sluttningen ned mot betesmarken i väster utgörs av en naturbetesmark i skog och domineras av glest växande ekar. Sluttningen bedöms ha höga naturvärden. I anslutning till den nordöstra plangränsen ligger två kärr, vilka bedöms ha höga naturvärden.

Öster om planområdet ligger sjön Gästern vilken bedöms ha höga naturvärden i Länsstyrelsens våtmarksinventering. Gästern är idag till största delen en vassbevuxen igenväxt sjö, men var ursprungligen en sjö som torrlagts genom en serie sjösänkningar, den senaste på 1920-talet. Våtmarken ingår sedan 2005 i ett projekt med syftet att återskapa sjöns naturliga vattennivå. Målet är att Gästern ska få tillbaka sina naturliga betingelser och ambitionen är att den ska bli en betydelsefull fågellokal och ett attraktivt strövområde för allmänhet och ornitologer.

I den fågelinventering som utförts anges att Gästern hyser ett rikt fågelliv. Gästerns status som rast/födosökslokal för flyttfåglar bedöms dock som marginell.

Vid den planerade stamnätsstationen förekommer två fågelarter som skyddas av Artskyddsförordningen (ASF); spillkråka och nattskär. Nattskärren har enligt uppgift en stark stam i trakten. Den är dock hårt trängd i stora delar av sin europeiska utbredning och är

därför rödlistad i flera europeiska länder och upptagen i EU:s fågeldirektivs lista över arter som skall ges särskilda skyddsområden och skyddas i nationella lagstiftningar. Den är, trots en något gynn-sammare utveckling de senaste åren, rödlistad även i Sverige som nära hotad (NT).

Nattskärran spelar och förlägger sina bon i Sverige i allmänhet i glesa barrskogar, företrädesvis i luckig hålltallskog, där de försvarar revir i storleksordningen 3-7 ha. Födosöket efter skymnings- och nattflygande insekter sker gärna i samma område, men kan också sträckas ut till andra insektsrika, luckiga löv- eller barrskogsområden, våtmarker och halvöppna kulturmarker, gärna inom 500 m, men födosök förekommer upp till flera km från reviret. Insektsproduktionen i sjön Gästern kan således vara en viktig faktor till förekomsten i området.

Som skyddsåtgärd för att bevara nattskärrans häckningsförutsättningar i området rekommenderas att berörd mark utanför själva anläggningen sköts så att nattskärran kan utnyttja det för födosök eller häckning. Marken bör vidmakthållas som öppen eller glest trädbevuxen naturmark. Företrädesvis sparas gamla och döda träd.

Även spillkråkan omfattas av EU:s fågeldirektiv, men bedöms idag ha en livskraftig stam i Sverige. Spillkråkan är framförallt beroende av tillgång till gamla, skadade eller döda träd, gärna i ljusöppna miljöer. Som skyddsåtgärd föreslås att sådana träd bevaras, utspritt eller tätare, inom de områden som sköts med hänsyn till nattskärran.

Gästern

Ett planerat naturreservat Späckemåla, finns ca 300 meter nordväst om planområdet. Naturreservatsbeslutet överklagades och i överprövningen har ärendet återförvisats till länsstyrelsen för förnyad handläggning. Målsättningen med naturreservatet är att bevara och förstärka olika naturtyper och att bevara och förstärka populationerna av rödlistade arter och områdets kulturhistoriska värden. Syftet är också att skapa förutsättningar för att friluftsliv, forskning och undervisning ska kunna bedrivas.

I väster gränsar området till en smal sträng med jordbruksmark som används för vallodling och betesmark.

Planens riktlinjer

Vid anläggning av stamnätsstationen uppkommer en påverkan i form av avverkning, hårdgjorda ytor, utfyllnad av mindre våtmarker etc. Skogsbeståndet i områdets centrala del som bedömts hysa höga naturvärden kommer att tas i anspråk vid utbyggnaden och är inte möjligt att bevara.

I planbestämmelser anges att naturmarken skall bevaras inom delar av planområdet. Syftet är att marken så långt som möjligt skall bevara sin nuvarande karaktär med hänsyn till naturvärden och/eller landskapsbild och som fortsatt livsmiljö för nattskärar och spillkråka. Med naturmark avses i detta fall att marken inte ska schaktas eller hårdgöras och att ett glest till tätare trädskikt bibehålls, medan uppslag av sly hålls undan genom regelbundna röjningar. Av särskild vikt är att framför allt äldre träd samt döende och döda träd – särskilt tall och björk – bevaras. Anläggningar såsom hårdgjorda vägar, upplagsplatser etc får inte utföras inom dessa delar, med undantag för själva infarten till anläggningen. Skötsel av området får ske, t ex att träd fälls om de riskerar att falla och skada anläggningar inom övriga delar av området.

Utmed områdets nordöstra gräns samt utmed sluttningen i väster finns partier med högre naturvärden. I den nordöstra delen skall området i sin helhet bevaras orört. I området utmed den västra plangränsen skall minst 70 % av marken bevaras som naturmark enligt ovan, men med ek som prioriterat trädslag där sådana finns. Syftet med bestämmelsen för denna del är att den ekdominerade naturbetesmarken i huvudsak skall bevaras. Ledningsgator får dock anläggas för den markkabel som ansluter till omriktarstationerna samt för utbyggnad av en 400 kV luftledning till Barkeryd i Nässjö kommun. Det exakta läget för dessa ledningar kommer att bestämmas först vid detaljprojektering och kan inte läggas fast i detaljplanen. Om djurbete kan upprätthållas på denna mark är det en stor fördel för såväl nattskärar som ur allmän naturvårdssynpunkt.

Den planerade stamnätsstationen bedöms inte påverka fågellivet i Gästern mer än marginellt. Den södra delen av sjön, den delen som ligger närmast planerad station, utgörs i dagsläget av ett sammanhängande vassbälte. Merparten av häckande fågelarter återfinns längre norrut i sjön där det finns några öppna klarvattenytor.

Eventuell negativ påverkan på fågellivet kan minskas ytterligare genom skadelindrande åtgärder som tid på året för anläggningsarbeten samt att transformatorer och luftburna ledningar utformas för att minimera risk för överslag (eldöd).

Det finns inga indikationer på att de lokalt värdefulla naturvärden som återfinns inom planområdet skulle vara värdefulla för de naturvärden som återfinns inom det planerade naturreservatet Späckemåla. Stamnätsstationens anläggande och drift kommer inte påverka syftet med det planerade naturreservatet och konsekvensen för naturreservatet bedöms bli obetydlig.

Geotekniska förhållanden

Berg i dagen (hällar) förekommer generellt inom hela området. Ställsvis förekommer svackor inom hällområdena med tunt jordtäckte bestående av morän och torv lokalt. Mindre torvområden återfinns även i svackor och lokala lågpunkter. Blockigheten är generellt låg, men spridda stora block och blockansamlingar förekommer.

Enligt SGU:s generella jordartskarta, utgörs jordarterna inom området av torv, morän, tunt eller osammanhängande jordtäckte på berg eller kalt berg. Bergrunden utgörs av granit eller granodiorit.

Yt- och grundvattenavrinning i området styrs i stor utsträckning av smala sänkor som sträcker sig i nord-sydlig riktning genom området. Avrinningen sker i huvudsak till lägre liggande sänkor i väster och öster, för att nedströms ansluta till ytvattendrag som mynnar i sjön Gästern. I området finns endast små och lokala grundvattenmagasin i jord. Grundvattennivåer och grundvattenflöden följer markytans topografi, där lokala höjdryggar bildar vattendelare.

Planens riktlinjer

Inom stationsområdet kommer marknivån att jämnas ut och en plan yta iordningställas. Nivån på denna kommer att väljas så att massbalans uppnås. I samband med byggnation bör en geoteknisk undersökning genomföras för att säkerställa lämplig grundläggningsmetod.

Vattnets avrinningsvägar kommer lokalt att förändras, medan de storskaliga flödesvägarna inte kommer att påverkas och därmed inte heller flödet i omgivningen. Omgivningen utanför själva stations-

området liksom de diken och bäckar som tar emot avrinnande vatten har stor möjlighet att utjämna höga flödestoppar. Konsekvensen av förhöjda flödestoppar kommer att bli mycket liten och lokal. Vattenkvaliteten i sjön Gästern bedöms inte förändras på grund av vattentillströmning från stationsområdet.

Vid höjdsättning av området bör eftersträvas att nuvarande avrinningsmönster för dagvatten kvarstår för att minimera eventuell påverkan på omkringliggande natur.

Radon

Enligt översiktsplanens översiktliga karterting av markradon kan delar av planområdet beröras av förhöjda markradonvärden.

Planens riktlinjer

Inga människor kommer att vistas stadigvarande inom anläggningen. Särskilda åtgärder med hänsyn till radon bedöms inte erfordras.

Riskfaktorer

Säkerhetsbestämmelser för kraftledningar återfinns i ellagen (1997:857), starkströmsförordningen (1957:601) och elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter (ELSÄK-FS 1999:5). Lagstiftningen anger att en anläggning skall vara så dimensionerad och utförd, att den med hänsyn till anläggningens art och rådande förhållanden ger betryggande säkerhet för personer, husdjur och egendom mot skada till följd av el. Den fysiska och tekniska säkerheten skall erbjuda ett väl avvägt skydd. Skyddet skall utformas på ett sätt som försvårar för obehöriga att få tillträde till skyddade delar och som skall försvåra eller förhindra brottslig verksamhet. Ett väl avvägt fysiskt och tekniskt skydd uppnås bl a genom:

- Värdering av hot och risker
- Prioritering av anläggningar som skall skyddas
- Förebyggande och skadebegränsande skyddsåtgärder
- Detekterande åtgärder (inbrotts-, brand- och driftlarm)
- Bevakning (teknisk och personell)

Under senare år har elbranschen utsatts för omfattande intrång i sina anläggningar där områdesskyddet klippts upp. Förutom kostnaderna för detta kan i olyckliga fall även tredje man komma till skada. Stängsel som inhägnar elkraftanläggningar ska förutom att hindra oavsiktlig beröring av spänningsförande delar även ha mekanisk hållfasthet för att hindra forcering av stängslet.

Planens riktlinjer

Svenska Kraftnät kommer att stängsla in stationsområdet på grund av säkerhetsföreskrifter samt risker för sabotage och stöld. Stängsel byggs runt ställverksområdet av förstärkt svetsad typ med

betongfundament i enlighet med Svenska Kraftnäts tekniska riktlinjer TR9-Säkerhetsskydd. Stationen skall vara så utformad att automatisk fränkoppling sker då ett eltekniskt fel uppkommer. Verksamheten bedöms därmed kunna bedrivas med hög säkerhet och med liten risk för skador.

Fornlämningar

Riksantikvarieämbetets Arkeologiska Uppdragsverksamhet har inventerat planområdet. Inom området var inga forn- eller kulturlämningar kända sedan tidigare och inga nya fynd gjordes vid kart- och arkivstudier samt inventering.

Nordost om planområdet finns ett övergivet torp, Andersbo, insprängt i hållmarksskogen. Tecken på kulturlämningen är ruin efter husgrund, smårosen och öppen mark med kulturgynnade träd, buskar och örter.

Planens riktlinjer

Inga kända fornlämningar eller andra kulturlämningar berörs av föreslagen utbyggnad.

Friytor

Rekreation

Såväl Gästerns våtmarksområde som det planerade naturreservatet Späckmåla är viktiga områden för friluftliv och rekreation. Skogsmarken som tas i anspråk av stamnätsstationen utnyttas troligen till och från för t ex svamp- och bärplockning och jakt. Grusvägen som passerar området utnyttas till vandring, rastning av hundar och eventuellt ridning.

I området mellan planområdet och Gästern passerar en skyltad vandringsled. Leden är dåligt underhållen och svår att följa i anslutning till planområdet, vilket tyder på att den inte utnyttas i någon högre omfattning.

Planens riktlinjer

Området närmast kring stamnätsstationen kommer att stängslas in av säkerhetsmässiga skäl. Övrig del av planområdet kommer att vara allemansrättsligt tillgängligt. Friluftslivet och rekreation bedöms kunna utövas utan större störningar från anläggningen. Upplevelsen av närområdet kring stationen kommer dock att påverkas genom ljud från anläggningen.

Gator och trafik

Gator/trafik/utfarter

Planområdet nås från väg E22 i väster via väg 750 och 749. För tillfart till området från väg 749 utnyttjas en enskild grusväg som idag har en enkel standard. Vägen fungerar idag som tillfartsväg till

fågelskådarplatsen vid Gästern och avses att breddas och ges en högre standard fram till planområdet.

Grusvägen till området kommer att breddas

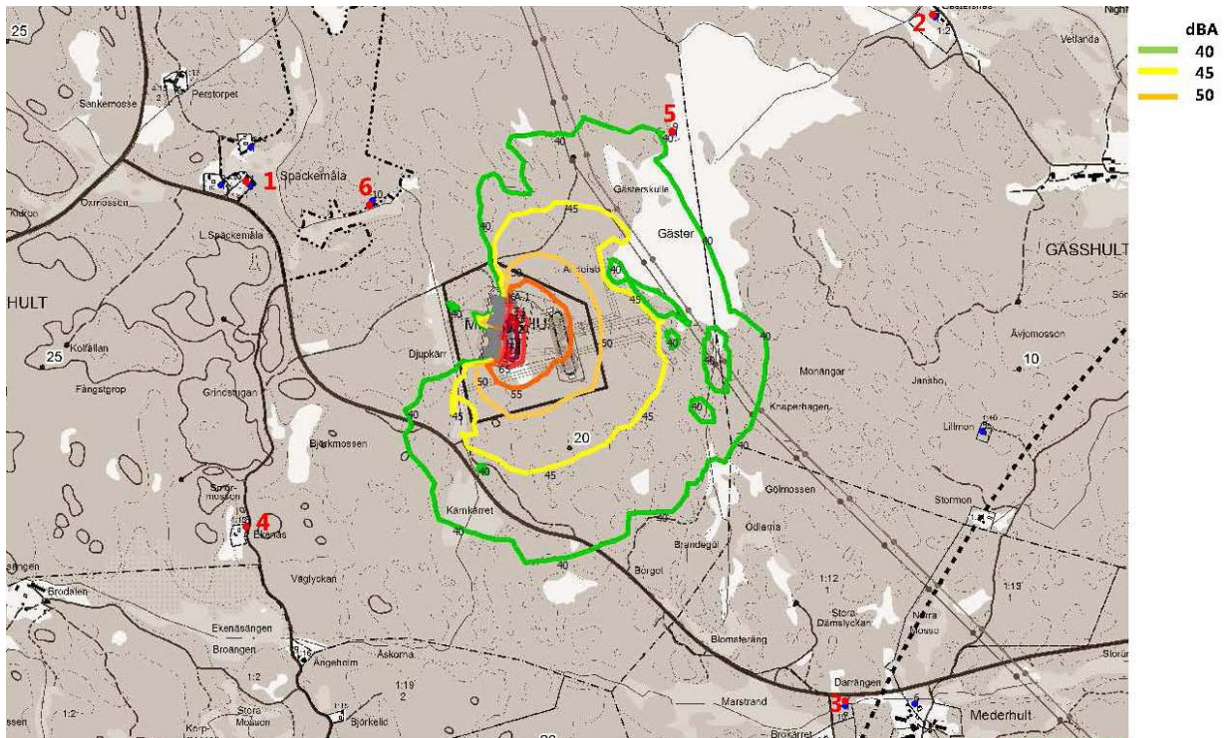
Planens riktlinjer

Tillfartsvägen till området är belägen utanför planområdet och regleras inte i detaljplanen. Stationen kommer vid drift att vara obemannad med tillsyn någon gång i veckan, vilket innebär att trafik till och från anläggningen kommer att vara ytterst begränsad. Parkering för anläggningens behov anordnas inom området.

Störningar **Buller**

De huvudsakliga ljudkällorna från anläggningen är kylfläktar och transformatorer. Ljudet från detta är konstant och varierar inte under dygnets timmar. Den högsta ljudnivå som anläggningen får ge upphov till vid bostäder är 40 dBA nattetid enligt Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller för nyetablering.

Ljudnivån från den planerade anläggningen har beräknats för sex kontrollpunkter (se karta nedan). Dessutom har ljudnivån beräknats till ett stort antal mottagarpunkter för att skapa en bullerutbredningskarta. Beräknad total ekvivalent ljudnivå vid närmaste bostäder beräknas bli 32 dBA eller lägre, vilket med bred marginal understiger Naturvårdsverkets riktvärde.

Beräknade ekvivalenta ljudnivåer

Planens riktlinjer

Avståndet till angränsande bostadsbebyggelse medför att ljudet från anläggningen kommer att understiga Naturvårdsverkets riktvärden med marginal.

Elektriska och magnetiska fält

Kring en kraftledning finns ett elektriskt och ett magnetiskt fält. Både det elektriska och magnetiska fältet avtar med avståndet från källan. Elektriska och magnetiska fält uppkommer vid generering, överföring, distribution samt slutanvändning av el och finns nästan överallt i vår omgivning.

Ställverket och omriktningsstationerna inom området kommer att ge upphov till lokala elektriska och magnetiska fält. Fälten avtar relativt snabbt med avståndet. Utanför stationsområdet kommer fälten att vara mycket låga.

En markförlagd likströmskabel kommer att ansluta till området från sydväst. Likströmskabelförband ger inga elektriska fält men ger statiska magnetfält som ligger inom den naturliga variationen av jordmagnetiska fält.

Inkommande växelströmsledningar kommer att ge upphov till magnetfält. Styrkan beror på faslinornas placering, avståndet mellan linorna och strömlasten. Dessa magnetfält skärmas inte av vege-

tation eller byggnader, men avståndet till närmsta bebyggelse är så stort att de inte kommer beröras av magnetfält från stationen.

Planens riktlinjer

Med hänsyn till de stora avstånden till bostäder bedöms risken för att den planerade starkströmsanläggningen skall medföra hälsorisker som liten. Ställverk och omriktarstationer kommer att ge upphov till låga fält utanför stationsområdet.

Teknisk försörjning

Vatten, dagvatten och avlopp/avfall

Vatten och avlopp finns inte utbyggt inom eller i anslutning till planområdet.

Planens riktlinjer

Vattenförsörjning kan utföras med en borrhälsbrunn. Avlopp kommer att lösas med en enskild anläggning. Omhändertagande av avfall skall ske enligt Oskarshamns kommuns renhållningsordning. Dagvatten leds till befintliga diken/bäckar.

El/värme

Öster om planområdet passerar en 400 kV kraftledning samt en 130 kV ledning.

Planens riktlinjer

Befintlig 400 kV ledning öster om området kommer att brytas upp och anslutas till stamnätsstationen. En ny 400 kV ledning mellan Simpevarp och Barkeryd ansluts till det planerade ställverket. Planerad likströmskabel från Gotland ansluts till stationen.

Anläggningen kommer att anslutas till befintligt lokalnät. Omriktarbyggnaderna kommer att värmas upp av överskottsvärme från omriktarna. Övriga byggnader värms med elvärme.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR, KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Genomförandetid

Detaljplanens genomförandetid är femton år från det datum då detaljplanen vunnit laga kraft.

Landskapsbild

Stamnätsstationen är planerad till ett område utan några utpekade landskapsvärden och intill finns en befintlig kraftledningsgata som redan sätter en visuell prägel på landskapet kring sjön Gästern. Anläggningen kommer inte att vara synlig från angränsande bostäder och samhällen eller från andra områden som är särskilt känsliga från landskapsbildssynpunkt.

Naturmiljön inom planområdet

Centralt i området finns ett skogsbestånd som bedömts hysa höga naturvärden. Detta kommer i stort sett att tas i anspråk och försvinna vilket leder till habitatförluster. Området är en äldre sen-

vuxen hällmarkstallskog med insprängda fattigmyrar. Konsekvenserna lokalt för det berörda skogsbeståndet blir relativt stort, eftersom stora delar helt kommer att försvinna, men i sammanhanget bedöms inte konsekvenserna för naturmiljön bli stora.

Nattskärre förekommer inom stationsområdet men bedöms inte påverkas till en grad att detta påverkar några populationsstrukturer då det är en mycket liten del av deras habitat som försvinner inom området kring Gästern.

Naturmiljön kring planområdet

Fågellivet vid Gäster bedöms inte att störas av verksamheten mer än marginellt, dels på grund av avståndet, men också eftersom att stationsområdets hydrologi inte står i direkt anslutning till våtmarken och på så sätt riskerar kärnvärdena indirekt. Den södra delen av sjön, den delen som ligger närmast planerad station och markkabel, utgörs i dagsläget av ett sammanhängande vassbälte. Merparten av de häckande fågelarter återfinns längre norrut i sjön där det finns några öppna klarvattenytor.

Svenska Kraftnät planerar att ta bort en 400 kV ledningens över sjön vilket innebär en minskad kollisionsrisk med ledningen för ett antal arter. Det planerade naturreservatet Späckemåla bedöms inte påverkas av stamnätsstationens anläggande och drift.

Störningar

Stationen planeras till ett område med få närboende och där avståndet till närmaste bebyggelse är förhållandevis stort. Stationen genererar ett visst buller och magnetfält under drift. I sammanhanget bedöms störningar från driften av stationen att bli obetydliga för närboende.

Konsekvenser av planens genomförande

Anläggandet av stamnätsstationen är en förutsättning för utbyggnaden av en stamnätsförbindelse mellan Gotland och fastlandet. Lokalt innebär utbyggnaden att delar av nuvarande naturmark försvinner. I övrigt bedöms anläggningen innebära små negativa konsekvenser för omgivande naturmiljöer och landskapsbilden samt angränsande bebyggelse.

GENOMFÖRANDEFRÅGOR

Organisatoriska frågor

Tidplan	Samråd	1 kvartalet/ 2013
	Granskning	2 kvartalet/ 2013
	Antagande	3-4 kvartalet/ 2013

Genomförandetid Planens genomförandetid är 15 år från den dag planen vinner laga kraft. Vald genomförandetid ger en skälig tid för utbyggnad av planområdet.

Begreppen ”genomförandetid” innebär att detaljplanens giltighetstid är begränsad. Under genomförandetiden har fastighetsägaren en garanterad rätt att bygga i enlighet med planen och detaljplanen får inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla, men den kan då ändras eller upphävas av kommunen utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning för exempelvis förlorad byggrätt.

Ansvarsfördelning/huvudmannaskap Ingen allmän platsmark är utlagd i detaljplanen. Inom kvartersmark ansvarar fastighetsägaren för iordningställande och skötsel.

Avtal Köpeavtal avseende den del av fastigheten Misterhult 4:5 som utgör detaljplaneområdet har träffats mellan Svenska Kraftnät och Sveaskog.

Planavtal Planavtal finns upprättat mellan Svenska Kraftnät och Oskarshamns kommun angående detaljplanens upprättande. Planavgift ska därmed inte tas ut vid kommunens bygglovshantering avseende berört exploateringsområde.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsägare Fastighetsägare och rättighetshavare framgår av den till detaljplanen tillhörande fastighetsförteckningen.

Fastighetsbildning Hela det aktuella detaljplaneområdet avstyckas till en egen fastighet i enlighet med detaljplanen. Ansökan om detta har redan skickats till Lantmäteriet.

Servitut För att trygga utfart från den blivande fastigheten som utgör hela detaljplaneområdet kan servitut bildas för detta ändamål på den befintliga vägen som går förbi detaljplaneområdet. Detaljplanen bedöms inte ge upphov till ytterligare servitutsupplåtelser.

Gemensamhetsanläggningar m.m. Om man istället för servitut för utfartsväg bildar en gemensamhetsanläggning, blir berörda fastighetsägare gemensamt ansvariga för anläggningens utförande och framtida drift. En gemensamhetsanläggning kan förvaltas direkt av delägarna i gemensamhetsanläggningen eller så kan den förvaltas av en särskild bildad samfällighetsförening. En gemensamhetsanläggning bildas genom lantmäteriförrättning där man även beslutar om vilka fas-

tigheter som ska delta och med vilket andelstal som reglerar fördelning av utförande-, drift- och underhållskostnader de deltagande fastigheterna kommer att sättas.

Fastighetsindelningsbestämmelser

Fastighetsbildning och övriga fastighetsrättsliga åtgärder kan ske med stöd av detaljplanen. Fastighetsindelningsbestämmelser bedöms inte vara nödvändigt inom planområdet.

Ekonomiska frågor

Planekonomi

Svenska kraftnät får kostnader för upprättandet av detaljplanen, utbyggnad inom kvartersmark samt eventuellt standardhöjning av utfartsvägen. Utfartsvägen medför även framtida drift- och underhållskostnader. Planen medför inte några kostnader för Oskarshamns kommun.

Inlösen/ersättning

Då detaljplanen inte omfattar någon allmän platsmark medför detaljplanen inte några inlösenkostnader.

Tekniska frågor

Tekniska utredningar

Se ”handlingar” sidan 2 avseende genomförda utredningar/undersökningar. Berörd fastighetsägare ansvarar för att ta fram eventuellt tillkommande tekniska utredningar för att genomföra detaljplanen.

Tillstånd

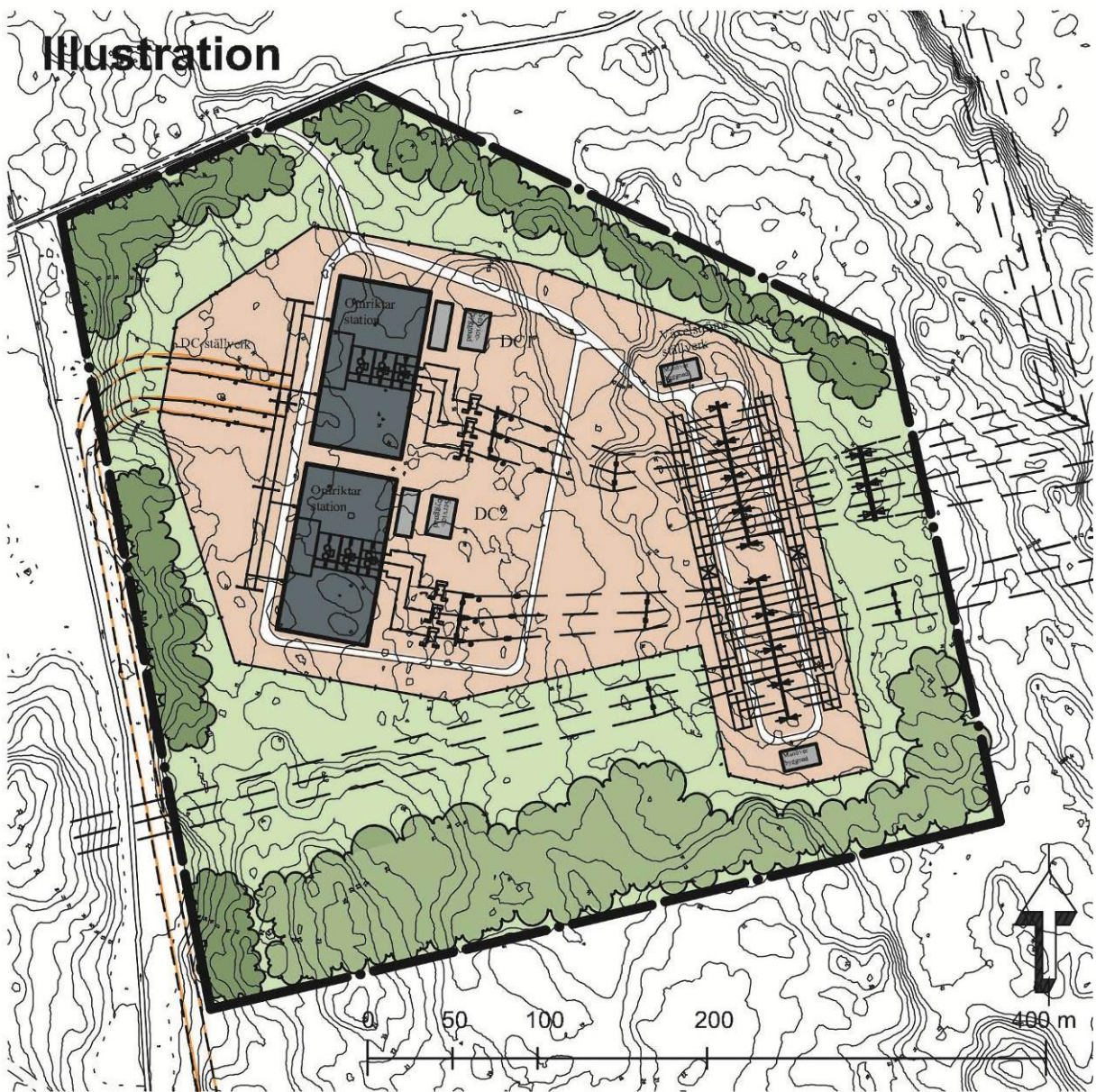
Berörd fastighetsägare ansvarar och bekostar erforderliga tillstånd, dispenser etc för genomförandet av exploateringen inom detaljplanen.

Medverkande tjänstemän

Detaljplanen har upprättats av arkitekt Gunnar Håkansson på Norconsult AB i samarbete med Viktor Zettergren, samhällsbyggnadskontoret Oskarshamns kommun. För genomförandefrågor har Mats Kramsjö, Norconsult, svarat.

Viktor Zettergren
Planarkitekt

Bodil Liedberg Jönsson
Samhällsbyggnadschef

Teckenförklaring

	Planområdets gräns		Väg
	Omriktarstation / hög byggnad		Grusad yta
	Låg byggnad		Naturmark som bevaras
	Kraftledning		Vegetation
	Markkabel		